

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ č. 9/2018

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Čínská migrace do Spojených států : dvě staletí dějin / Jakub Havlíček -- cze

In: Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie -- ISSN 1210-6097 -- Roč. 29, č. 7-8 (červenec - srpen) (2018), s. 161-174.

Článek se pokouší oprostít od evropského pohledu na dějiny přistěhovalectví do Spojených států amerických. Věnuje se faktorům, které ovlivňovaly přesun obyvatelstva z asijských zemí do USA (k socioekonomickým faktorům řadí např. proces industrializace a potřebu levné pracovní síly v USA nebo nález zlatých ložisek v Kalifornii, k faktorům politicko-ideologickým řadí např. vnitřní politickou nestabilitu v Číně, vliv koloniálních velmocí v Číně nebo rasovou diskriminaci v USA). Přistěhovalectví Číňanů do USA člení na několik období: počáteční, období diskriminace a období, v němž se čínští Američané stávají součástí americké společnosti.

dějepis ; dějiny ; dějiny novověku ; přistěhovalectví ; cizinecká politika ; ekonomický faktor ; politika ; ideologie ; Spojené státy americké ; Číňané ; století 19-20

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469606>

2.

Dvě školy při střídavé péči / Václav Mertin -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Školní poradenství v praxi : nový odborný časopis pro poradenské pracovníky -- ISSN 2336-3436 -- Roč. 5, č. 4 (2018), s. 22-24.

Dne 1. ledna 2012 nabyl účinnosti zákon č. 472/2011 Sb., který je novelou školského zákona a který upravuje právo dítěte být vzděláváno na dvou základních školách souběžně za situace, kdy je ve střídavé péči rodičů. Autor článku se zamýšlí nad tímto zákonem pohledem dětského psychologa. Z hlediska dětské psychologie pokládá rozhodnutí o dvou školách za špatné a

uvádí důvody (vzdělávací problémy, vytváření emocionální vazby, aspekty socializace). Z právního hlediska se touto problematikou ve stejném čísle časopisu zabývá i článek Petra Konečného Když se rodiče nedokážou dohodnout na výběru školy.

dítě ; dítě rozvedených rodičů ; rodičovská odpovědnost ; škola ; docházka ; školní adaptace ; výuka ; organizace výuky ; sociální adaptace ; kvalita vyučování ; emocionální adaptace ; emocionální narušenost ; deprivace ; pedopsychologie ; střídavá péče ; střídavá výchova

<http://katalog.npmk.cz/documents/469919>

3.

Měly by nás trápit předčasné odchody ze škol? / Romana Slaninová -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 26, č. 24 (2018), s. 5.

Podle údajů evropského statistického úřadu Eurostat míra předčasných odchodů mladých lidí ze středních škol a odborných učilišť v České republice neustále stoupá. V současné době dosahuje 6,6%, což představuje nárůst od roku 2015 o více než 3%. Ke zvyšování počtu předčasných odchodů ze škol dochází zejména v krajích, které se dlouhodobě potýkají se socioekonomickými problémy (Ústecký kraj 16%). Samostatnou kapitolou je vzdělávání mladých Romů, kdy 72 procent z nich se ocitá na trhu práce bez ukončeného vzdělání.

nedokončení studia ; střední škola ; střední odborná škola ; střední odborné učiliště ; statistická data ; socioekonomický status ; sociální postavení ; národnostní menšina ; Romové ; trh práce ; Česko ; Ústecký kraj (Česko)

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469209>

4.

Mistrovská zkouška si hledá své místo ve vzdělávací soustavě : její zavedení ale zřejmě potrvá ještě dlouhé roky / Petr Husník -- cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 121, č. 20 (2018), s. 4-7.

Mistrovská zkouška měla v Čechách stoletou tradici. O její znovuzavedení se po roce 1989 pokusila Hospodářská komora a poté v roce 2014 bývalý ministr

školství. V obou případech neúspěšně. V roce 2016 byla opět navržena v podobě návrhu novely zákona. Zkouška měla být složena z praktické, teoretické odborné a teoretické všeobecné zkoušky. Problémem byl návrh, že držitel mistrovské zkoušky může přistoupit k maturitní a navíc nahradit profilovou část maturitní zkoušky. S mistrovskou zkouškou souvisí Evropský kvalifikační rámec. V loňském roce byl spuštěn evropský projekt, jehož úkolem je vytvořit systém mistrovských zkoušek a mistrovských kvalifikací. V článku jsou uvedeny klady i záporny návrhu.

odborné vzdělání ; odborné školství ; učňovské školství ; závěrečná zkouška ; profesní příprava ; příprava učňů ; legislativa ; tradice ; řemeslo ; maturita ; kvalifikace ; program ; mezinárodní spolupráce ; Česko ; mistrovská zkouška

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469324>

5.

Multitasking a děti : je efektivní dělat více věcí současně? / Daniela Kramulová -- cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 65, č. 6 (červen) (2018), s. 22-23.

Jsme díky multitaskingu výkonnější? Multitasking je od počátku milénia podrobován mnoha srovnávacím průzkumům zaměřeným na efektivitu, rychlost a kvalitu splněných úkolů prováděných jak souběžně, tak jeden po druhém. Autorka předkládá výsledky některých studií, které naznačují, že multitasking např. značně zpomaluje produktivitu a mění způsob učení, při multitaskingu vzrůstá čas strávený řešením složitých nebo neznámých úkolů, multitasking zhoršuje kvalitu krátkodobé paměti, lidé s rozdělenou pozorností si vštěpují nové vědomosti obtížně a velmi povrchně. Avšak kombinace kognitivní aktivity s fyzickou se v řadě studií i v běžné praxi ukazuje jako výhodná. Podobně funguje kombinace mentální aktivity a poslechu hudby.

psychologie osobnosti ; psychologie práce ; psychologie chování ; psychologie učení ; výkon ; činnost ; komparace ; srovnatelný výkon ; schopnost ; způsobilost ; zvládání ; aktivita ; produktivita ; efektivnost ; multitasking

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469359>

6.

Opravdu víme, že jsou i nadaní žáci? : školy by se měly snažit vybudovat pro ně záchranný systém / Jaroslava Štefflová -- cze

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 121, č. 22 (2018), s. 4-7.

Ve školách se věnuje pozornost hlavně hendikepovaným dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření by se však měla vztahovat i na nadané děti. Na talentované děti často chybí čas, energie. Vzhledem k omezeným finančním prostředkům nejsou k dispozici ani žádné speciální pomůcky. Některé školy se snaží problém řešit rozšířením nabídky mimoškolních aktivit nebo přidáním hodin navíc. Nedostatečné je i samotné vzdělávání učitelů, kteří neumí s talentovanými žáky pracovat. Děti tak často neposlouchají a nedávají pozor, protože je výuka nudí. Učitel by měl být schopen zaujmout celé spektrum dětí ve třídě.

škola ; žák ; učitel ; vztah učitel-žák ; nadaný ; nadání ; vysoce nadaný ; talent ; speciální vzdělávací potřeby ; podpora ; pomůcky žáka ; mimoškolní vzdělávání ; vzdělávání učitelů ; nedostatek ; pedagogická podpora ; schopnost ; diferenciacce podle schopností ; Česko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469364>

7.

Osobnosti Francouzské revoluce : živé obrazy jako cesta k dialogickému vyučování / Hana Horká, Veronika Rodová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Komenský : odborný časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 142, č. 2 (prosinec 2017) (2017/2018), s. 32-39.

Charakteristika psychodidaktické techniky vycházející z dramatizace, tzv. živých obrazů (still pictures). Cílem využití živého obrazu je zprostředkovat učivo a prohloubit porozumění faktům u tvůrců i diváků. Kazuistika uchopení tématu Velká francouzská revoluce pomocí této techniky v rámci výuky dějepisu na základní škole. Popis činnosti učitele a žáků v jednotlivých fázích přípravy a realizace živých obrazů na téma osobností spjatých s Velkou francouzskou revolucí. Analýza realizované výuky (rozbor s využitím

konceptového diagramu, rozbor transformace obsahu s výhledem k alteraci).
Posouzení kvality takto koncipované výuky, návrh alterace a jeho přezkoumání.

vyučovací metoda ; forma výuky ; aktivizující metoda ; dialog ; dramatizace ;
metodika ; analýza ; dějepis ; základní škola ; živé obrazy

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469491>

8.

**Projekt Co nebylo v učebnici - spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání
žáků 21. století začíná** / Mazáčová, Pavlína -- cze

In: Bulletin SKIP -- ISSN 1210-0927 -- Roč. 27, č. 2 (2018).

Představení tříletého projektu z Operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání, jehož cílem je propojení formálního a neformálního vzdělávání v oblasti rozvoje informační, čtenářské a mediální gramotnosti. Jednotlivé podaktivity projektu se zaměřují na 1) podporu rozvoje pedagogických pracovníků a pracovníků v neformálním vzdělávání, 2) proškolení učících knihovníků a pedagogů pro edukační aktivity v oblasti poskytování předlékařské první pomoci, prevence úrazů a zásady bezpečnosti práce, 3) tvorbu programů pro děti a žáky se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí (základem pro tvorbu vzdělávacích programů jsou tři tematické moduly: Na cestě od autora ke čtenáři v knihovně, S informacemi pro lepší celoživotní učení, Bádám v knihovně a tvořím svůj odborný text) a na 4) ověřování vytvořených programů. Veškeré činnosti budou realizovány na platformách společenství praxe učících knihovníků pedagogů, akademiků a studentů oborového akademického pracoviště.

spolupráce ; knihovna ; škola ; knihovník ; učitel ; neformální vzdělávání ;
informační gramotnost ; porozumění textu ; mediální výchova ; vzdělávací
program ; vzdělávací projekt ; společenství praxe

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469747>

9.

Smrt jako téma dětí základní školy / Marta Franclová, Veronika Plachá -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Komenský : odborný časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 142, č. 2 (prosinec 2017) (2017/2018), s. 47-52.

Smrt je v současnosti v našich rozhovorech tabu, tomuto tématu se vyhýbáme a nejsme ani připraveni na osobní setkání se smrtí. Autorky článku se zamýšlejí nad tím, zda toto téma patří do školy, jak se učitel tématu smrti může věnovat a jak se na jeho probírání připravit. Na základě konkrétního případu vyvozují strategie, které dětem pomáhají smrt a smrtelnost zpracovat a přijmout (nejdříve je vhodné zmapovat, co děti o tématu vědí a co potřebují vědět, otevřít prostor pro sdílení prožitků a myšlenek, v případě ztráty někoho ze školní komunity se domluvit na rituálu rozloučení, v případě ztráty v rodině dítěte se domluvit na způsobu návratu dítěte do školního kolektivu a na tom, jakým způsobem informovat jeho spolužáky, žáky ve třídě požádat, aby nevyčleňovali truchlící dítě z kolektivu aj).

úmrtí ; informace ; představa ; porozumění ; diskuse ; dítě ; děti školního věku ; základní škola ; zvyk ; rituál ; téma

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469512>

10.

Socioekonomická situace osob s psychotickým onemocněním v České republice / Lucie Kondrátová, Dana Chrtková, Karolína Mladá, Miroslava Janoušková, Andrea Štanglová, Zbyněk Roboch, Marek Páv, Petr Winkler -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Česká a slovenská psychiatrie : časopis České psychiatrické společnosti ČLS JEP a Psychiatrickej spoločnosti SLS -- ISSN 1212-0383 -- Roč. 114, č. 4 (srpen) (2018), s. 151-158.

Autoři zpracovali data z několika psychiatrických databází z let 2015 - 2017. Udávají počty psychotických onemocnění celkově, v ambulantní péči a v lůžkové péči. Nezaměstnanost lidí propuštěných z lůžkové péče přesahuje 82%, více než 90% nemocných čerpá invalidní důchod jako zdroj svého nejvyššího příjmu. Většině lidí s psychotickými problémy se nedostává soustavné odborné pomoci. Ti, kteří pomoc dostávají, mají závažné problémy v sociální oblasti a

často žijí pod hranicí chudoby, k čemuž přispívá i současný systém zaměstnávání lidí s duševním onemocněním. Tato situace je neobhájitelná a vykazuje prvky strukturální diskriminace.

psychiatrie ; psychóza ; duševně nemocný ; duševní nemoc ; sociální diskriminace ; nezaměstnanost ; nezaměstnaný ; důchod ; příjem ; chudoba ; diskriminace ; Česko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469596>

11.

Současný pohled na diagnostiku a léčbu astmatu u dětí / Chládková, J. -- cze
-- Obsahuje bibliografické odkazy: 9

In: Česko-slovenská pediatrie : časopis České a Slovenské pediatrické společnosti -- ISSN 0069-2328 -- Roč. 73, č. 3 (červenec) (2018), s. 124-129.

Průduškové astma je nejčastější chronické onemocnění u dětí charakterizované zánětem dýchacích cest. V České republice jím trpí 10% dětí a 8% dospělých. Diagnózu astmatu lze stanovit u dětí na základě rozboru anamnestických údajů, správného zhodnocení příznaků a vyšetření plicní funkce. Nejúčinnějšími léky v dlouhodobé preventivní farmakoterapii astmatu jsou již více než 20 let inhalační kortikosteroidy.

dítě ; zdraví ; nemoc ; astma ; astmatik ; medicína ; lékařská péče ; diagnostika ; diagnóza ; terapie ; léčiva ; prevence ; Česko ; příznaky ; zánět ; dýchací ústrojí ; chronické onemocnění ; farmakoterapie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469665>

12.

Švýcarská profesní maturita - bilance -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Řízení ve školství : [publikace pro řídicí pracovníky ve školství] -- Roč. 26, č. 4 (2018), s. 29-32.

Žáci ve Švýcarsku mohou v rámci odborného vzdělávání získat profesní maturitu, která je opravňuje ke studiu na vysoké škole. Nový model odborného

vzdělávání vznikl ve Švýcarsku začátkem 90. let 20. století. Společně se zavedením profesní maturity byly přeměněny Vyšší technické školy na vysoké školy. Profesní maturita I, kterou je možno složit během studia na střední odborné škole, je doplněna o další variantu. Ta nabízí žákům po skončení běžného programu odborného vzdělávání absolvovat roční denní studium zaměřené na rozvoj všeobecných znalostí zakončené profesní maturitou II.

střední odborná škola ; střední odborné učiliště ; odborné školství ; maturita ; vyšší odborná škola ; technická vysoká škola ; žák ; všeobecně vzdělávací předmět ; Švýcarsko ; 1990-

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469322>

13.

Tolerance z nutnosti, z nezájmu nebo nadkonfesijní křesťanství? : obecné dobré a jeho vliv na ustanovení koexistence v českém království na konci středověku / Jan Červenka -- cze

In: Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie -- ISSN 1210-6097 -- Roč. 29, č. 7-8 (červenec - srpen) (2018), s. 154-161.

Představení a stručné zhodnocení tří konceptů, které se snaží popsat podobu české náboženské koexistence na konci středověku: tolerance z nutnosti, tolerance z nezájmu a nadkonfesijní křesťanství. Charakteristika konceptu obecné dobré v kontextu české společnosti 15. století a jeho pojetí náboženské koexistence (tolerance podle tohoto konceptu není právo jednotlivce ani status přímo vynucený politickými okolnostmi, ale princip fungování komunity). Výrazným prvkem koexistence jako součásti obecného dobrého je redukce vlivu církevních představitelů v politice.

dějepis ; dějiny středověku ; náboženství ; křesťanství ; katolicismus ; protestantismus ; meziskupinové vztahy ; politika ; tolerance ; společnost ; koncepce ; interpretace ; země Koruny české ; století 15

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469604>

14.

Výsledky národních workshopů IFLA Flobal Vision, aneb, Jak naplnit novou vizi knihoven v digitální době? / Richter, Vít -- cze -- Obsahuje odkazy na elektronické zdroje

In: Bulletin SKIP -- ISSN 1210-0927 -- Roč. 27, č. 2 (2018).

Při přípravě nové vize knihoven bylo v každé zemi uspořádáno několik workshopů, jejichž cílem bylo vytipování nejdůležitějších příležitostí pro knihovny v určitém regionu a v určité zemi. Článek informuje o výsledcích dvou workshopů, které proběhly v České republice 18. a 19. června 2018. Účastníci obou workshopů se shodli na pěti hlavních příležitostech z předložených deseti: musíme přizpůsobovat své tradiční role digitální době, musíme lépe rozumět potřebám svých cílových skupin, musíme prosazovat zájmy knihoven na všech úrovních, musíme zajistit, aby si zřizovatelé a další zainteresované strany byli vědomi významu knihoven, musíme rozvíjet duch spolupráce. V příspěvku jsou uvedeny návrhy na konkrétní kroky a opatření vedoucí k naplnění těchto příležitostí. Ve stejném čísle je publikován i článek Lenky Maixnerové informující o evropském regionálním workshopu.

knihovnictví ; knihovna ; veřejná knihovna ; koncepce ; spolupráce ; uživatel ; služby ; role ; digitalizace ; tvůrčí dílna ; Mezinárodní federace knihovnických asociací a institucí ; Česko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469749>

15.

Zobcová flétna na ZUŠ - kompetentní a nekompetentní učitelé / Jakub Kydlíček -- cze

In: Speciál pro ZUŠ : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 2018, č. 3 (2018).

Autor v příspěvku reaguje na diskusi o uměleckém a pedagogickém aspektu charakteru a potenciálu učitele hudby a hry na zobcovou flétnu na ZUŠ. Autor předkládá čtenáři specifický pohled na rozdělení pedagogického sboru na ZUŠ do pěti skupin, včetně jejich charakteristik, v závěru pak zdůrazňuje pedagogické důsledky budování souboru z kombinace žáků a kompetentních a nekompetentních učitelů.

hudba ; hudební výchova ; výuka ; základní umělecká škola ; způsobilost ; učitel ; umělecká schopnost ; pedagogická dovednost ; charakter ; nástrojová hra ; vyučující personál ; žák ; nekompetentní učitel ; sbor ; kompetentní učitel ; zobcová flétna

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469861>